

Ms. 29.
14

11. a. 65

In hoc libro continentur DISSERTATIONES:

I. BOEHMER patr. et fil.

De variis sacrilegii speciebus.

De Privatione Dotis.

De Poena Jus sibi dicentis sine Iudice.

De maiestate Imperii Magistr. Maior.

De Tolerantiae religiosae Effectibus Civilibus.

De Potestate Procuratoris

De Jure circa libros improbate lectiois.

De Inuria filiarum nobilium a successione exclusarum legitima

De Programmate Judiciali.

10 De Auditorio Judiciali

De variis sacrilegii speciebus.

II. BODINUS.

De Usuris licitis ultra Lunonenses.

De casu fortuito a quasi usufructuario non praestando.

De fustigationis iniquo usu.

III. GASSERUS.

De Beneficio: Non deducta, deducta non probata probabo.

De Memoria finitii contra Praescriptionem imemoriam.

De inutilitate Positionum cum Juramento p.

IV. HEINECCIUS.

De levis notae macula.

De navibus ob mercium illicitarum vectorum commisi.

10 De Collegiis et Corporibus Opificum.

V. FLEISCHERUS.

De Juribus et Iudice Legatorum

VI. GULBELIUS.

De Actionibus Mandatis.

De minore Procuratore.

De Iudaso milite.

De aurei velleris ordine.

De negotiis in persona VII. SCHLITZING.

De eo quod iustum est circa Ingratitudinem.

De thesauro in fundo vendito.

Q. D. B. V.
 DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS
 De
**CASU FORTUITO, A
 QVASI USUFRUCTUARIO
 NON PRÆSTANDO,**

Quam
 RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
 SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
 DN.

FRIDERICO WILHELMO,
 REGNI BORUSSIAE ET ELECTORATVS BRANDEN-
 BURGICI HÆREDE, &c. &c.

Ex Decreto & Authoritate inlytae Facultatis Juridicae
 PRAESIDE

DN. HENRICO BODINO,
 SERENISSIMI ET POTENTISSIMI REGIS BORVSSIAE
 CONSIL. ECCLES. IN DUCATU MAGDEBURG. ET PRO-
 FESSORE JURIS ORDINARIO, NEC NON FA-
 CULT. JURID. p. t. DECANO,

DN. PATRONO ET PROMOTORE SUO atatem devenerando,

PRO LICENTIA
 SUMMOS IN UTROQVE JURE HONORES ET PRI-
 VILEGIA DOCTORALIA ritè capeffendi,
 ad d. IV. Augusti anno MDCCIII.

Publicæ Eruditorum disquisitioni fuffit
SIGISMUND ANDREAS Oberkampff/
 Mifen. Mifn. Advocatus juratus.

Hala, typis Christophori Andreae Zeitleri, Acad. Typogr. 1703.

DISSENTA NO INAIORA MAUGURARI
CASU FORTITIO LA
CASU UHERRSTIARIO
NON PRISTANDO

RECTORI MICH. BUCHHEIM
CA. 1614
FRIDERICUS WILHELMUS
RECTOR BORU. ET ALIIS. 1614

D. HENRICO BOHMO
B. ANSMAH. ET ALIIS. 1614

SUMMO IN EUROPA. 1614
SIGISMUND ANDREAS
1614

1614

I. N. D. J. C.
DISPUTATIONIS INAUGURALIS
de
CASU FORTUITO A QVASI
LISUFRUCTUARIO NON PRÆ-
STANDO
THESIS I.

Um auida cupiditas generis huma-
ni, post introductum Meum & Tu-
um, varias inventiones produxit,
quo cujusque indigentis subve-
niri, ac opes augeri possint, homi-
nes quibuscunq; propriis frui non
contenti, sed & in alienis rebus
sibi utilitates procurare solliciti
fuerunt, unde Servitutes rerum
ortæ, per quas alteri, quam ipsius rei proprietario, u-
sus & fruitio ejusdem rei competit. Quæ, si in certa
tantum personæ commodum sint restrictæ, licet ratione
subjecti passivi rebus inhæreant, ac exinde jus in re pro-
ducant, personales vocantur, si verò in commodiorem
usum prædii vicini directæ, ac proinde a quovis prædi-
um illud tenenti exerceri possunt, reales appellantur.
Inter illas autem personales servitutes, quam maxime e-
minet

*Servitutum
Origo.*

*Distinctio
in Personales
& Reales*

*Ufusfructus
quid?*

*Quibus
competat;*

*Origo qua-
susfructus.*

minet usufructus, qui describitur in *Leg. 1. ff. de Usufr.* & in princ. *Inst. eod.* Quod sit jus alienis rebus utendi fruendi salva rerum substantia. Qui non tantum viduis aliisve personis per ultimam voluntatem sapientissime relinqui solet, sed etiam in frequentissimis casibus ipso jure competit. Ut 1) Patri in bonis adventitiis liberorum, quos adhuc in potestate habet, & formaliter emancipatorum, in prœmium emancipationis, *l. 6. C. de bonis qua lib. & §. 2. Inst. per quas person. nob. acqu.* 2) Competit conjugi superstiti secundò nubenti in bonis à defuncto profectis, vid. *l. 3. §. C. de secund. nupt.* Quod hodie autem in Foro Saxoonico, ob contrariam consuetudinem, non obtinere videtur, vid. *Brunnem. Cent. 5. Dec. 58. n. 11.* Econtrà autem datur Jure Saxoonico usufructus marito in bonis uxoris per *L. R. l. 1. a. 31. 45. jun. l. 57. ff. de LL.* Cum autem in bonis, in quibus usufructus constituendus, non rarò erant res, quæ neque naturali neque civili ratione usumfructum recipiebant, & secundum naturam usufructus, illarum utilitas ac fruitio salva earundem substantia contingere, ac sic in specie restitui non poterant, sed usu & abusu consumebantur, tempore Liberae Reipublicæ res digna videbatur, ut Senatus convocatus de usufructu rerum consumtibilium deliberaret. In quo Senatus Consulto conclusum est, ut rerum etiam fungibilium usufructus subsistat, ita ut transferatur proprietas rerum fungibilium in quasi usufructuarium, & hic ad restitutionem in genere seu rei estimationem præstandam, usufructu per mortem vel capitis deminutionem finito, sit obligatus *l. 7. & l. 9. ff. de Usufruct. ear. rer. que usu cons.* de hac restitutione autem heredi caveret & talis usufructus quasi usufructus diceretur *§. 2. Inst. de usufruct.*

THES.

A QUASI USUFR. NON PRÆSTANDO. 3

THES. II.

Ex hac in quasiusufructu translata rei proprietate, *Scopus dis-*
 & constituta obligatione ad cavendum, de re in genere *putationis.*
 vel ejus æstimatione restituenda, plurimi Jureconsulti
 simpliciter inferunt, quod quasiusufructuarius etiam om-
 nnes casus fortuitos indistinctè præstare debeat, per
 commune illud axioma: Rem suo domino perire. Cum
 vero hæc regula in aliis juris capitibus notabiles recipiat
 exceptiones & limitationes, & in specie, quamvis ante
 traditionem factam emtor rei Dominus non sit, tamen
 eandem emtori perire, indubitatum sit §. 3. *Inst. de emt.*
vend. tot. tit. ff. de peric. & commod. rei vend. Nec quo-
 que videatur id perfectè alicujus esse, quod ex casu auf-
 ferri potest *l. 139. §. 1. ff. de Reg. J.* non immerito dubitari
 potest, utrum, Quasiusufructuarius, qui ratione satisfac-
 tionis non aliter, quam quatenus illa re usus fructusve
 fuerit, aliàs verò, in casum finiti quasiusufructus, ad ip-
 sius rei restitutionem obstrictus est, ad casus fatales
 præstandos absolute obligetur? Ad quod eo clarius re-
 solvendum, 1.) Videbimus, in quonam formalis ratio
 quasi usufructus consistat, ita, ut essentiali conceptu à
 credito ex mutuo distinguatur. 2.) Quid nomine casus
 fortuiti hic veniat & quomodo ille à quasiusufructuario
 præstandus sit:

THES. III.

Est autem Quasiusufructus, jus ex Romano Sena-
 tusconsulto introductum, per quod res fungibiles, ita
 alteri cedunt, ut ille easdem consumere & in suam uti-
 litatem convertere possit, reservatà alteri quasi propri-
 etate, consistente in specialissima cautione, de illis rebus
 in casum mortis vel capitis deminutionis, in eodem ge-
 nere,

*Quid pro-
 priè quasi
 usufructus.*

Quomodo
diffirat a
mutuo?

nere, vel loco ejus æstimatione, restituendis. *v. l. 1. l. 4. l. s. ff. de Usufr. ear. rer. que usu cons.* Ex qua definitione apparet, in illis rebus, quæ usu consumuntur, idem denotare usum & usumfructum, ac ita quasi usum a quasi usufructu distinctum non dari *d. l. s. §. fin. l. 10. §. 1. eod.* Et quamvis per mutuum etiam transferatur dominium rerum fungibilium, ita ut res in eodem genere restituantur, ab illo tamen quasi usufructus essentiali conceptu differt, non quidem uti DD. volunt, quod mutuum ad certum tempus contrahatur, quasi usus fructus verò demum morte finiatur, cum illud, de restituendo post præfinitum tempus mutuo, tantum hujus naturale sit, & conventionione mutari, possit ac nihilominus mutuum maneat, si convenerit, de credito non, nisi post mortem, repetendo, quoniam pactum de non petendo essentialiter negotii non mutat, bene tamen exceptionem tribuit, §. 3. *l. de Except. l. 1. §. 4. ff. de doli mali & met. except.* Sed consistit differentia quasi usufructus & crediti in eo, 1.) quod si ultima voluntate vel lege quasi usus fructus alicui concessus sit, tunc etiam ante traditionem factam quasi usufructuario jus in re competere, quod secus est in mutuo, utpote quod demum rei traditione perficitur. 2.) In quasi usufructu reservata alteri est quasi proprietas, eum relata sint simul natura, quæ quasi proprietas in cautione quasi usufructuaria se exserit, ita, ut licet hæc cautio ab initio non intervenerit, tamen quoadcunque condici possit, cum sit de essentia hujus negotii *d. l. s. §. 1.* quod secus est in mutuo, per quod omnis proprietas plenissime transit, ut ex eo non nisi personalis actio competat. 3.) Quasi usufructus essentialiter certæ personæ inhæret, quæ extincta, ipsa res ad quasi proprietari-

A QUASI USUFR. NON PRÆSTANDO 7

etarium reddit, secus in mutuo vid. Meierus in Colleg. Argent. ad tit. ff. de Usufr. ear. rer. qua usu conf. & Myns. ad §. 2. Inst. de Usufr.

THES. IV.

Quia tamen ipsa s. vera proprietates per quasi usufructum transfertur d. l. 7. b. t. & contingere potest, ut res, in quibus quasi usufructus constitutus erat, citra quasi usufructuarii usum vel utilitatem, fatali damno seu casu fortuito pereant, merito investigandum, quid nomine casus fortuiti in hac materia venire possit? In genere quidem casus fortuitus denotat in opinatum eventum, qui diligentia & prudentia humana ab eo, qui illum patitur, averti nequit. a. l. 18. cum seq. ff. commod. Cum qua definitione etiam descriptio Ulpiani l. 2. §. 7. ff. de administr. rer. ad civit. part. convenit, ubi casum fortuitum dicit, quem nullum humanum consilium, prævidere potest, seu, cui humana infirmitate resisti vel caveri non potest. l. 1. §. 5. ff. de Obl. & Act. it. l. 4. C. de peric. tut. Dicitur & alias casus simpliciter. l. 23. ff. de R. 7. Damnum fatale l. 3. §. 1. ff. Nautæ, caupones, Fortuna. l. 1. ff. de magistr. conven. Adversa fortuna. l. 38. ff. de verb. Signif. Vis divina. l. 25. §. 6. ff. commod. Casus improvisus l. 1. C. ad L. Cornel. de Sicar. l. 13. C. Mand. Periculum l. 14. ff. de peric. & commod. rei vend. Quamvis in illis negotiis in quibus quis ultra certæ culpæ gradum ad custodiam rei, ad alium pertinentis, non obligatur, tamen sub casu fortuito etiam illi eventus continentur, qui vel communi vel exactissima diligentia averti potuissent l. 13. §. 1. ff. de Liber. causa. l. 1. C. commod. Quo sensu etiam furtum vel incendium in ædibus ortum, similiaque ad casus fortuitos referuntur §. 3. Inst. de emt. vend. l. 5. §. 4. ff. Com-

Quid sit casus fortuitus.

8 DISP. DE CASU FORTUITO

ff. Commod. quæ alias culpæ annumerantur, vid. *l. n. §. 2.*
ff. Loc. conduct. l. 3. §. 1. & 2. ff. de Offic. Præf. Vigil. Propriè
 verò ad casus fortuitos pertinent, e. g. mors, latronum
 hostiumve incurfus, piratarum insidiæ, naufragium, ex-
 trinsecus vel ex tempestate ortum, fugæ servorum *L. 18.*
ff. Commod. Vis aquarum, insolita ventorum vehemen-
 tia, ruina, labes, effractura, rapina & tumultus *L. 24. ff.*
de R. 7. Hæque septem ultimæ species dicuntur casus
 majores, licet & effractura, (cum illa per custodes impe-
 diri potuerit,) culpæ levisimæ adscribi mereatur, *arg. L.*
3. §. 2. ff. de Offic. Præf. v. g.

TH. V.

*Quid in
 materia u-
 susfructus
 casui impu-
 tetur.*

In hac autem materia, cum ad usumfructuariam
 omnis utilitas ex re alterius perveniat, ac ita, juxta re-
 gulam in *l. s. §. 2. in fin. ff. Commod.* propositam, in re u-
 susfructuaria custodiendâ, non solum culpa sed & dili-
 gentiâ præstanda sit, omne illud quod ullâ humanâ di-
 ligentiâ præcaveri potuisset, casui fortuito, non accen-
 sebitur quia omnem rei curam suscipere debet usufru-
 ctuarius *L. 1. in fin. ff. de Usufruct. quemad. cav.* nisi quate-
 nus simul aliqua proprietarii utilitas subsit, e. g. si vel vi-
 duæ, vel alicui ex cohæredibus, quorundam bonorum
 ususfructus relinquatur, ut interim impuberibus liberis
 tanquam proprietariis alimenta præstentur, tunc enim
 communem diligentiam usufructuarium adhibuisse suf-
 ficiet, *d. l. s. §. 2.* Illud vero, quod de custodia rei in u-
 sumfructum datæ dictum est, ad ipsum ejus usum seu
 fruitionem non pertinet, licet enim, in fruitione rei a-
 liquid fecerit vel neglexerit, quod aliter factum dili-
 gentiori cultu, in ipsius rei meliorationem profuturum
 fuisset, de eo tamen usufructuarius non tenetur, dum-
 modo

A QUASIUSUFRUCT. PRÆSTANDO. 9

modo juxta communem diligentiam boni viri arbitratu re usus fuerit, *L. 9. pr. C. §. 2. l. 13. §. 45. l. 65. ff. de Usufruct. §. 39. Inst. de Rerum Div. L. 1. §. 3. ff. usufruct. quemadmodum cav.* Insuper tamen ad damna particularia, licet casu inevitabili acciderint, in quantum illa ex fructibus suppleri possunt, resarcienda est obstrictus *l. 7. §. 2. C. l. 18. l. 64. l. 68. l. 69. l. 70. ff. de usufruct. l. 7. C. eod. §. 39. Inst. de Rerum div. Struv. Syntagm. Jur. Civ. Exercit. 12. tb. 23. cum ibid. alleg.*

Casum particularem usufructuar. ferre debet.

TH. VI.

Hæc cum ita sint, & sic ex dictis liqueat, quod si citra culpam usufructuarii, res fatali damno perierit, illud damnum à proprietario ferendum, nec eidem ab usufructuario resarciendum esse. Iniquum etiam in Quasiusufructu ad exemplum veri usufructus introducto, videatur, si e. g. universitatis bonorum usufructu legato, ades ac in illis res fungibiles sub eodem usufructu comprehensæ, incendio periissent, de adium restitutione talem usufructuarium quidem non teneri, obligatum tamen esse, omnia illa quæ in quasiusufructu fuerunt restituere; ideo quid hic justum sit, videbimus; Ubi quemadmodum damnum modicum & particulare ex fructibus ab usufructuario est reparandum per retrodicta, sic quoque in quasiusufructu idem juris esse minus dubii erit, cum nihil magis naturale sit, quam illum incommoda sequi, quem sequuntur commoda, quare si ex grege ovium in quasiusufructum æstimatõ concessa, quædam capita perierint, quasiusufructuarius illa ex fœctu supplere debet, juxta *§. Sed si gregis, Inst. de Rer. div.* ac idem de arboribus & vineis ad verum usufructum pertinentibus ibidem asseritur, cujus exemplo, si pecunia

Quasiusufr. ad casum particularem ferendū obligatus.

B

nia

niæ usufructu concesso, aliqua ejus pars perierit, quæ ex fructu civili seu utilitate ex summa residua obveniente facile restitui potest, non dubitarem asserere, illum casum à quasiusufructuario ex reliquis obventibus præstandum esse.

TH. VII.

*si quantitas
in quasiusufructum
legata ante
ejus traditionem
interiit quid tunc
juris?*

Potissimum vero dubium in eo versatur, quis damnus illud ferre debeat, quò integra res, in quasiusufructum data, periit? Ubi quidem & hoc inter DD. indubitatum & in confesso erit, quod ante præstitam cautionem quasiusufructuariam & subsequitam traditionem, fatalis casus, quo ipsa res interiit, à quasiusufructuario, ut hic scilicet ratione ejus quasi proprietario satisfaciatur, exigi non possit; Quamvis enim in casu legati quasiusufructus certorum corporum, ratione hujus dominium illarum rerum ipso jure in hunc post mortem testatoris ab adita hereditate transferatur *arg. §. 1. Inst. de Legat. l. un. §. 2. ff. quando dies usufr. leg. ced. l. 2. C. ib. l. 7. ff. de Usufr. ear. rer. que usu conf.* & sic res domino, non alteri perierit, tamen quia possessio & custodia illarum rerum in quasi usufructuario nondum fuit translata, quasi proprietarius duplici damno non est afficiendus, ut non tantum re ipsi in quasiusufructum legata carere, sed & pro casu qui contingit, quasi proprietario satisfacere debeat. Proinde quemadmodum, ædibus, in usufructum daris extinctis, verus usufructus expirat, & exinde nulla actio contra alterum remanet *l. 5. §. 2. l. 10. §. 7. ff. quibus mod. usufr. finit. l. 36. pr. ff. de Usufr.* sic quoque pecuniæ, vini, olei similiumque rerum, quæ abusu contineri dicuntur *in d. l. 7. in fin.* mutatio vel casus, qui antea contingit, quam res

A QVASIUSUFER. NON PRÆSTANDO. II

res ad quasiusufructuarium pervenit, tantum hujus jus perimit, nulla utrinque remanente obligatione *l. per. & ult. ff. quibus mod. Usufr. amitt.* At si tantum certæ quantitatis & non intuitu certorum corporum quasiusufructus in genere sit relictus, illudque, quod ad præstandum hoc legatum, heres paratum habebat, ante factam traditionem sine mora à quasiusufructuario commissa periisset, dubium non est, quin damnum hoc ad solum heredem pertineat, qui in eodem genere nihilominus quasiusufructuario satisfacere debebit, cum genus legatum hic extinctum esse, dici non possit.

TH. VIII.

Si vero traditione quantitatis in quasiusufructum concessa facta, illud, quod datum est sine omni culpa illius quasiusufructuarii perierit, utrum tunc propter cautionem interpositam hic nihilominus ad restitutionem finito quasiusufructu teneatur? magis dubium est: Ubi quidem DD. communiter asserunt, quod quemadmodum in quasiusufructuario hoc casu omnis proprietas est translata. per *d. l. 7. ff. de Usufr. ear. rer. quæ us. conf.* ita quoque omne periculum ad hunc tantquam dominum pertinere, ita quidem, ut re licet casu peremta, tamen quasiusufructuarium vi præstitæ cautionis ad ejus æstimationem præstandam teneri. Verum cum in natura quasiusufructus contineatur, ut si casus fatalis in quasiusufructuarii persona contigerit, per hujus properatam mortem, antequam rem fungibilem acceptam in suam utilitatem impenderit, ejus jus finitur, ac propterea ipsam rem ad quasi proprietarium reverti, ac eandem condici posse. *l. 5. §. 1. dict. tit.* per consequens antefactam consumptionem eadem corpora alteri

Si post factam traditionem perierit, quia tunc juris.

Et quidem si casus contigit, antequam res in utilitatem quasiusufructuarii revertatur.

teri deberi, imo in quasi proprietate alterius esse, ideo si in ipsa illa re, quæ ante abusum seu consumptionem alteri, debebatur, casus contingat, dicendum est, illum ei cui debebatur non alteri, licet dominus fuerit perire, arg. l. 5. ff. de Reb. cred. l. 33. de Verborum Obligat. l. 5. §. 1. verb. periculo meo Stichus erit. ff. de Prescript. verb. cum & alias id quod casu quis præstare impeditur, pro præstito habeatur, l. 3. §. 3. & 4. ff. de condiçt. caus. dat. caus. non sec. l. pen. C. de condiçt. ob. caus. dat. l. 5. §. fin. ff. de rescind. vend. Et ex eodem fundamento rei venditæ periculum, ad emtorem, cui debebatur, pertineat. §. 3. Inst. de emt. vend. t. t. & peric. & com. rei vend. ibiq. DD. ut sic tali casu quasi usufructuarius à satisfactione pro re perempta præstanda, merito liberandus sit, præprimis cum ipsa cautio quasi usufructuaria secundum naturam negotii alium sensum non habeat, quam quod si illa res in quasi usufructum concessa, à quasi usufructuario pro huius commodo impensa & consumpta sit, tunc illius jure finito, tantundem restituendum esse, in nostro vero casu, illa utilitas quasi usufructuarii citra omne ipsius factum fatali eventu impedita sit, ut illa ipsa cautio, condiçtione causa data causa non secuta repeti possit. Nec enim voluntati ejus, qui quasi usufructum alicui legavit, consentaneum videtur, ut dum huic benefacere intendebat, illud ipsum in ejus grave damnum tendere, ac eundem citra omne factum suum, ad rei casu peremptæ æstimationem præstandam obligatum esse debere.

TH. IX.

Si res in negotio quasi usufructuarii casu perempta hic ejus æstimat. præstare tenetur.

Postquam vero quasi usufructuarius quantitatem acceptam, pro suo arbitrio in certum usum impendit, aut impendere cœpit, in illoque negotio eadem perit, e. gr. si frumentum, vinum, similiaque in quasi usufructum

A QVASIUSUFRUCT. NON PRÆST. 13

Etum accepta, alibi commodius venditurus, in alium locum transferendo, naufragio aut hostium invasione aut vi majori amiserit, aut pecuniam in ædium structuram impenderit, hæ vero incendio consumptæ sint, hi, similesve casus, illi cui cautio quasiusufructuaria præstita, non nocebunt, nisi quatenus probari posset, illas res citra hoc ipsius factum nihilominus ex communi forte calamitate e. g. universali hostium invasione &c. perituras fuisse; tunc enim fatale damnum non tam ipsi rei, quam ipsius quasiusufructuarii facto contigit; Factum autem cuique suum, non tertio nocere debet. Et sufficit illum res illas sine periculo alio modo impendere potuisse. Nisi forte ad eundem illum certum usum, quantitas illa quasiusufructuario legata fuerit. Tunc enim ex præsumpta testatoris voluntate, res in illo usu periculo heredis erit, e. g. si pecuniæ quasiusufructus ad ædes extruendas Titio legatus sit, hæ verò incendio periissent, æquus erit, illum ab ejus restitutione liberari.

TH. X.

Quod si autem universitas rerum, quæ usu consumuntur. e. g. grex, taberna cum mercibus ibidem contentis, cella vinaria, aller verhandene Borrath von Wein mit dem Weinschand / similiave, alicui in quasi usufructum data sint, tunc quidem singula corpora vel partes sub illa universitate contentæ, ac horum periculum ad quasiusufructuarium pertinent, ut quemadmodum hæc liberè alienare & in suos usus convertere potest, sic quoq; pro conservatione illius universitatis loco illorū quæ quomodocunq; decedunt, ex reditu fructu, seu lucro ejusdem universitatis. (sed NB. non ultra, quam in illo obventu est) alia substituere vel illorum æstimationem præstare tenetur. arg. §. Sed s. gregis 38. Inst. de Rev. Div.

Quid juris in quasi usufructu universitatis rerum.

Ipsa vero universitas bonorum ita conservanda, tanquam in vero usufructu ad proprietarium pertinere intelligitur, ita ut si hæc casu fatali perierit, proprietarius nullam de ea actionem instituere possit, sed utriusque jus prorsus extingvatur *arg. l. ult. ff. quomodo usufruct. finit.* Hinc etiam aliquando in contradictorio in casu, da ein Weinschende also inter liberos disponeret hätte: daß sein ältester Sohn den usumfructum seiner hinterlassenden Weinschende samt dem vorhandenen Vorrath an Wein/ und der in solcher Handlung stehenden Gelder, so lange bis die sämtliche Kinder zu ihren männlichen Jahren würden gelangen seyn/ behalten; hingegen dafür denen übrigen Kindern/ wenn sich dieselbe in loco aufhalten würden/ freyen Aufenthalt verstatten sollte. Nach der Zeit aber durch eine Feuersbrunst das Haus samt vielen Wein verlohren gangen: ad allegatam dictam rationem essentia quasi usufructus, judicatum fuit: daß die gesammten Kinder solchen Schaden nicht weniger des Weins als des Hauses zu tragen schuldig wären. Vid. addit. Excell. Dn. Præf. ad Illustr. Dn. de Rhetz *Disp. ad Instit. II. post. 20.*

THESES. X.

Quid in legato usufr. omnium bonorum juris

Cum verò legatus usufructus omnium bonorum primam occasionem Senatus consulto dederit, per quod quasi usufructus legis auctoritatem accepit. *l. 1. ff. de Usufr. ear. rer. que usu consum.* ideo potissimum adhuc investigandum, si sub universitate omnium bonorum res quæ usu consumuntur contentæ perierint, utrum ejus nomine proprietario satisfieri debeat. Equidem supra probatum est, quod si certa universitate rerum, quæ omnes usu consumuntur, legata, quædam ex illis perie-

perierint, illarum nomine ex fructibus reliquarum substituendum esse, ut sic illa corporum universitas conservetur. Illud verò non ita simpliciter extendendum ad casum ubi sub universitate omnium aut partis bonorum, una cum rebus, quarum salva in usufructu manet substantia, etiam res, quæ usu consumuntur, simul continentur. Quippa ratione harum plane separata est præstanda cautio, nec illæ sub vero usufructu continentur sed separatim negotium constituunt. *l. 2. § l. 4. ff. dict. tit.* ideoque si e. g. in usufructu omnium bonorum etiam nomina, Vina, aliave consumtabilia contineantur, ac sine facto ac culpa usufructuarii, nomina illa inutilia reddita, vel vinum coacuerit, aliove modo tales res perierint, illud damnum ex proventu reliquorum bonorum non esse refarciendum, sed a proprietario ferendum arbitramur, æque ac si aliæ res, in vero usufructu consistentes, sub illa universitate contentæ, verb. gr. ædes incendio periissent, cum & in quasi usufructu res ipsa extra usum quasi usufructuarii, in alterius quasi proprietate maneat, & illa in plenissima quasi usufructuarii proprietate esse non videatur, in tantum, ut si e. g. pecunia, sub conditione alteri post mortem restituendæ, usufructus sit relictus, proprietas & non usufructus illius pecuniæ legatus dicatur *l. ult. ff. dict. tit.* & ita etiam in rebus, quæ usu consumuntur, usufructus à proprietate differat, ita ut & illa proprietas alii obligari possit manente usufructu juris *l. 2. C. de Usufr.* De cætero vero constet, in usufructu tantum requiri, ne ipse usufructuarius facto suo deteriorem causam usufructus reddat, sed ita agat, quæ in re sua faceret, *l. 1. §. 3. ff. de Usufr.* Unde sequitur ad fatales casus & vim

vim majorem, illum, qui usufructuarii loco est, non teneri,

THES. XI.

*Contractu,
Socidæ pro-
xime ad
quasi usu-
fructum ac-
cedente.*

Hiscæ ita præsuppositis, cum constet, quod omnis generis servitutes pactionibus quoque & stipulationibus introduci possint, *S. fin. Inst. de Servit. ibique DD.* ac sæpius aliis contractibus pactio de servitute quadam constituenda adjiciatur, quod tamen ipsam servituis naturam non immutat, nullum dubium est, quin illa pactio locationibus prædiorum instructorum adjici solita, quæ pecora in fundo parata conductori utenda fruenda traduntur, proprietate locatori salva manente, ita ut finita locatione, vel similia ejusdem bonitatis pecora vel existimatio illorum præstetur, quod vulgò Contractum Socidæ vocant, de quo vid. *Tabor. tract. de jure Socid. ad l. 27. C. de pactis Rauchbar. p. 2. qu. 29. n. 13. & seqq.* si non formalem quasi usufructum involvat, proximè tamen ad eum accedat, ut sic illa, quæ de fatali damno circa quasi usufructuarium retro notata sunt, non in congruè hic applicentur. Quapropter, quamvis DD. communiter circa hunc contractum ita in genere statuunt, quod per illum omne periculum illorum pecorum ad conductorem transferatur *Vid. Struv. Syntag. Jur. Crv. Exerc. 24. tb. 16.* tamen per retro deducta hic quoque distinguendum existimamus, utrum in illis pecoribus particulare contigerit damnum, an universitas illorum insperato casu perierit; Priori casu tenebitur talis conductor exemplo usufructuarii, quantum fieri possit, tanquam bonus paterfamilias ex fœru substituere, non vero si & fœtus non sufficiat, alia emere *arg. d§. 38. Inst. de R. D.*

Poste-

A QUASI USUFR. NON PRÆSTANDO. 17

Posteriori vero casu, cum per hunc usus illorum pecorum prorsus extingvatur *l. ult. ff. quib. mod. ususfruct. fin.* conductorem à satisfactione præstanda immunem esse censemus, nisi expresse aliud convenerit, & hoc eò magis, quod contrahentes de tali casu tempore contractus non cogitaverint, casus vero plane incogitati & insoliti sub casu fortuito eò minus contineri possint, quò absurdum videtur, conductorem illum casum in se recepisse, de quo ut recipiatur, tempore contractus nemini contrahentium in mentem venit, potius ex circumstantiis appareat, quod si contrahentes talem casum prævidissent, vel saltem facile eventurum cogitassent, in ejus præstationem alterum nunquam consensurum fuisse, quicquid etiam in contrarium statuunt multi DD. allegati à Struv. *in Synt. Jur. Civ. Exerc. 24. th. 17.* ex quo fundamento, cum post pacem Neomagensem Galli prorsus ex insperato Brandenburgicas Westphalicas provincias invasissent, ac nonnullis colonis integras greges pecorum abegissent, non obstante contractu Socidæ ab his inito, tales colonos ad satisfactionem illorum pecorum non teneri, rectè pronunciatum esse ab Excellent Dno, Præside accipi.

Casus quo omnia pecora pericorunt a conductore non est præstanda.

TH. XII.

De pecunia vero hic singulare videtur, quod ejus quasi usufructus ad certum tempus constitui non possit, cum ratione hujus in cautione quasi usufructuaria soli illi duo casus contineantur, mortis & capitis deminutionis *l. 9. ff. de Usufr. earum que usu consumt. §. l. 7 §. 1. ff. usufr. quemadm. cav.* ex quo sequitur, si usus pecuniæ ad certum tempus tantum concessus sit, illud, quamvis nominatum mutui mentio factio non sit, non pro quasi usufru.

Pecunia quasi usufr. ad tempus non datur.

Ejus effectus

C

usufructu, sed pro credito, per quod omnis proprietas & periculum, ab eius traditione, in debitorem transferatur, habendum esse, neque mirum, quod ex tali negotio omne periculum in debitorem (cui etiam, ante usum illius pecunia, eadem fatali casu periiit) transferatur, in usu vero vel usufructu pecunia legato, si hæc sine facto usufructuarii periiisset, hunc ad satisfactionem non teneri, cum quod ultima voluntates sint plenius intelligenda, ne illum, cui testator benefacere, eique donum relinquere voluit, *pr. Inst. de Legat. citra omnem hujus culpam gravent, tum quod in usufructu pecunia, quædam quasi imago proprietatis ratione ipsius sortis, apud heredem maneat. d. l. 2. C. de Usufr.*

TH. XIII.

Qualis actio propter rem extinguitur etiam quasi proprietario compet.

Quemadmodum vero quasi usufructuarium ad casum, qui citra ipsius factum contigit, præstandum, obligatum non esse, probavimus, sic postquam ipsius factum intervenit, rei in proprium usum semel adhibita, quare nus hoc hujus commodum tantum respicit, omne periculum ferre debebit, cum suo facto causam proprietarii (idem est & quasi proprietarii) deteriolem reddere non debeat. *l. si usufructus 13. §. usufructarius 4. ff. de Usufruct. ad cujus satisfactionem consequendam, si cautio debito modo interposita sit, actio ex stipulatu, aut si hypotheca adjecta, hypothecaria competit, quæ tamen actiones ante mortem ipsius usufructuarii institui non possunt, per d. l. 9. de usufr. earum rerum quæ us. conf. §. l. 7. §. 1. usufr. quemadm. cav. cum eousque jus quasi proprietarii quiescat, ac huic in casum finiti usufructus satis sit cautum, si vero cautio non intervenerit, poterit nihilominus vel constante tempore vel finito usufructu ipsam sortem*

A QVASIUSUFRUCT. NON PRÆST. 19

fortem conditione certi exigere *L. s. §. i. de usufr. ear. rerum que usufr. conf.*

THES. XIV.

Denique notandum, quod re casu, quem non tenetur præstare quasi usufructuarius, perempta, nec fidejussor ejus conveniri possit, cum ille in plus quam ipse principalis obligari, aut in durio rem causam accipi non possit §. 5. *Inst. de fidejuss. l. 34. l. 42. ff. eod.* hoc enim si exigente creditore factum sit, prorsus non obligabitur fidejussor *l. 8. §. 7. ff. de fidej. junct. l. 16. §. 1. eod.* & quamvis contrarium, fidejussorem sc. ad summam concurrentem obligari, hodierna praxi observari plurimi velint, vid. Hering. *de fidej. c. 24. n. 52. & seqq.* Grœnweg. *de Legibus abrogat. ad dict. leg. 8. Gomez. 2. Resol. 13. n. 3. Vasq. l. c. 40. n. 5. Argentr. ad Consuetud. Britann. art. 105.* tamen nec ex eo præsupposito fidejussor quasi usufructuarii ad casum ab hoc non præstandum obligari poterit, cum enim sic in aliam obligationem accipiatur fidejussor, certum est, nullam fidejussionem esse, *d. l. 8. §. 8. & l. 38. pr. l. 42. ff. eod.* Si autem, propter rem in usu ipsius fructuarii peremptam, fidejussor conditione certi stipulatu conventus solvere debuit, actione mandati ab illo, pro quo fidejussit regressum habebit; quod limitatur si heredi ab ipso testatore cautio quasi usufructuaria injuncta & res postea perierit, ut exinde quasi usufructuarii heres locupletior non existat, tunc enim talem fidejussorem nullum habere regressum notat Beat. Dn. Brunnem. *ad L. 8. ff. de usufr. earum rerum, que usu conf. n. 2.*

TH. XV.

Cum ergo ex deductis appareat, casus fortuitos &

C 2

rei

rei periculum, quod citra factum usufructuarii contigit, tam in quasi usufructu quam in vero, ad proprietarium pertinere, ac hujus materiæ insignis hodie sit usus in usufructu omnium bonorum Carpz. *P. 3. c. 13. Def. 5.* & in usu nominum, ubi sors est restituenda *l. 5. ff. de usufr. ear. rer. que usu consum.* vid. Brunneman. *d. Leg. 1. dict. tit. n. 2. & 3.* frustra erroris inculpanitur Mynsingerus & Baldus nobiscum sentientes a Vinnio in Comment. ad *Inst. §. 3. de Usufr. n. 5.* Et quamvis DD. communiter contrarium statuunt, tamen horum error, contra evidentem quasi usufructus naturam, infelicem quasi usufructuarius, postquam ipse fortunæ adversitate usu illius rei carere debuit, ad novam calamitatem, ut scilicet æstimationem præstare debeat, cogere nequit; potius justitia & veritas ubique sectanda, cui ut B. L. sine præjudicio autoritatis assensum suum addat, vel ex legibus ac illarum ratione amicè contrarii nos convincat, obnixè rogo. Interim omnipotenti Deo sit Laus & Gloria.

Corollaria

I.

Ex sola privatorum conventionem, nulla oritur irrevocabilis naturalis obligatio, nisi & hoc expresse inter paciscentes actum sit, alterum tamen fallere fidem

fidem non servare, mentiri, Deo, & natura contrarium est.

II.

Sæpius quis justè condemnatur in id, quod respectu Dei & naturalis charitatis injustè exigitur, & justè absolvi-
tur ab eo, quod sine peccato omitti non poterat.

III.

Quod Ulpianus in *l. 15. in fin. de U-
suf.* dicit; Proprietatis Dominium ne
quidem consentiente usufructuario ser-
vitutem fundo imponere posse, eo-
minus absurdum est, quo aliter secun-
dum naturam horam negotiorum res
illa se habere non possit.

IV.

Quod in *L. 29. C. ad L. Jul. de Adult.*
Ministra cauponæ à poena adulterii im-
munis pronuncietur, potius christianæ
charitati convenit, quam quod disposi-
tio

tio illa iniustitiæ argui possit. Abiur-
de tamen exinde infertur, quod cum
tali ministra impunè adulterium com-
mitti possit.

v.

Auth. si qua mulier. C. ad SCtum Vellejanum in naturali æquitate fundata est, male tamen ut plurimum in foris Germaniæ secundum illam pronunciat-
tur.

vi.

Testamenta quorum causa ad ex-
cludendos heredes ab intestato inveni-
tur iniusta, nullo jure valere possunt.

vii.

Prærogativa successione Agnato-
rum, in jure Divino ac Gentium est fun-
data, & iniuste ab Imperatore *in Nov. 118.*
iniustitiæ accusatur, potius dispositio il-
lius novellæ, de æquali cognatorum &
agnatorum successione, iniusto nititur
fundamento.

viii,

VIII.

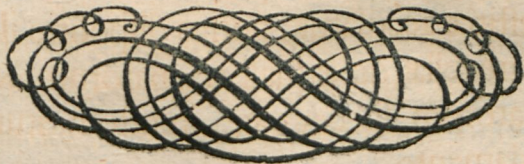
Nullum matrimonium propter sanguinis proximitatem est illicitum, prohibitiones tamen juris Divini, generali moralitate niti & indispensabiles esse contendimus.

IX.

Sororem Uxoris defunctæ, vel fratris aut sororis filiam ducere, cum moralitate & lege non pugnat, non tamen facile tales conjunctiones admittendæ sunt.

X.

Ex pactis inter conjuges, hodie hereditatem deferri, salvis fundamentis juris ac vera moralitate prætendi nequit.

Nullum in matrimonium propter
laesuram proximitatis est illicitum
prohibetur tamen iuris Divini gene-
rali nomine esse indubitable esse
comentarius

Secundum uxoris defunctae vel su-
ae auctoritas filiam ducere, cuius mo-
rtales de lege non pugnat, non in-
venit facile tales conclusiones admittam
de iure

Et ratio inter coniuges, hodie he-
reditas in doti solvitur, hodie in-
tra se veli moraliere dicitur hodie

Ka 1558.

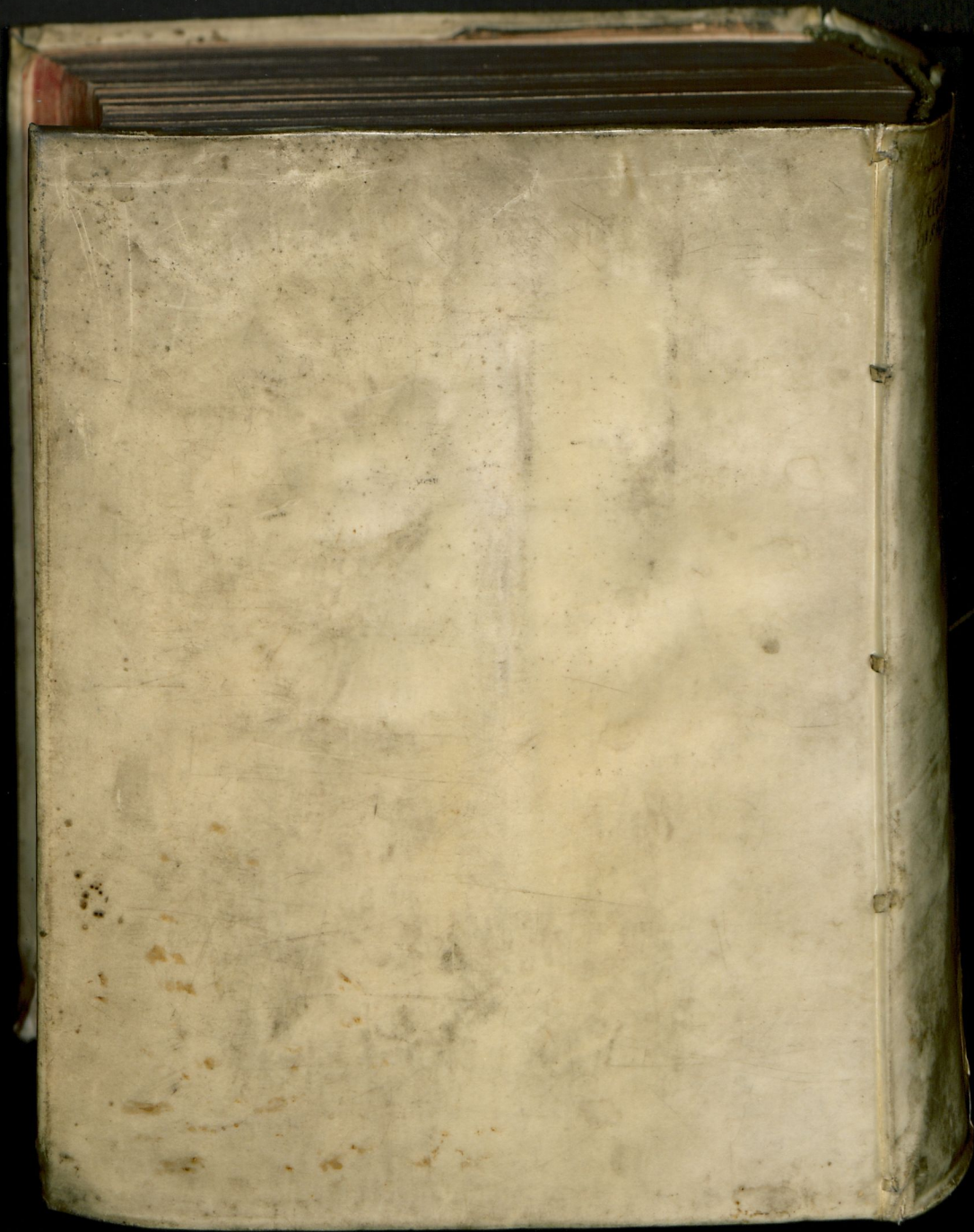
Rehm V

ULB Halle

005 612 063

3

2. D. B. V.
 DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS
 De
**CASU FORTUITO, A
 QVASI USUFRUCTUARIO
 NON PRÆSTANDO,**

Quam
 RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
 SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
 DN.

FRIDERICO WILHELMO,
 REGNI BORUSSIÆ ET ELECTORATVS BRANDEN-
 BURGICI HÆREDE, &c. &c.

Ex Decreto & Authoritate inçlytæ Facultatis Juridicæ
 P R A E S I D E

DN. HENRICO BODINO,
 SERENISSIMI ET POTENTISSIMI REGIS BORVSSIÆ
 CONSIL. ECCLES. IN DUCATU MAGDEBURG. ET PRO-
 FESSORE JURIS ORDINARIO, NEC NON FA-
 CULT. JURID. p. t. DECANO,

DN. PATRONO ET PROMOTORE SUO atatem devenerando,

PRO LICENTIA
 SUMMOS IN UTROQVE JURE HONORES ET PRI-
 VILEGIA DOCTORALIA ritè capeffendi,
 ad d. IV. Augufti anno MDCCIII.

Publicæ Eruditorum difquifitioni fubit
SIGISMUND ANDREAS Oberkampff/
 Mifen. Mifn. Advocatus juratus.

Hale, typis Christophori Andreæ Zeitleri, Acad. Typogr. 1703.

